

'Vrije vogels' bijna gereed

Overzichtsboek over vogels in de regio

Het nieuwe boek van de Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland 'Vrije vogels. Dynamiek in de vogelstand van Zuid-Kennemerland en Haarlemmermeer' is bijna klaar. Al het materiaal voor dit nieuwe overzichtswerk over vogels in de regio ligt binnenkort bij de drukker. Het is de bedoeling het jubileumboek - 272 pagina's inclusief een geactualiseerd avifaunistisch overzicht - in mei te verspreiden. Het boek wordt 22 x 22 centimeter en de aanschafprijs bedraagt 20 euro, exclusief verzendkosten. Leden van de Vogelwerkgroep betalen 15 euro. Daarvoor heeft u een schitterend boek met veel foto's en kaartjes.

Dit heet een mockup, ofwel een model van het [NIEUWE VOGELBOEK](#), zoals we dat in mei gaan presenteren.

Foto: Willem Hamers

Kort na de viering van het 60-jarig bestaan van de Vogelwerkgroep in 2011 diende zich een nieuw jubileum aan. De eerste uitgave van het verenigingsblad Fitis verscheen op 1 mei 1965 en dus zouden we in 2015 het gouden jubileum van de Fitis vieren. Binnen de redactie van de Fitis is toen druk beraadslaagd over hoe deze bijzondere gebeurtenis gestalte te geven. Chris van Deursen kwam al snel met het idee om

een update te maken van de in 1998 verschenen avifauna 'Vogels in het Landschap', een standaardwerk waar de vogelwerkgroep nog steeds trots op is. De tijd staat echter niet stil en de laatste gegevens in de avifauna dateren van begin jaren '90. Het zou dus niet misstaan, aldus Van Deursen, een inventarisatie te maken van de ontwikkelingen van de afgelopen twintig jaar.

Vanaf het begin was vrijwel iedereen enthousiast over dit voornemen. Was er aanvankelijk nog sprake van een inventarisatie in een extra aflevering van de Fitis, al snel waren er zoveel plannen en ideeën, dat een nieuw boek tot de mogelijkheden ging behoren. Niet dat iedereen daarop zat te wachten, want voor zo'n langdurig project heb je vooral doorzetters nodig. Gelet op het enthousiasme, waarmee het voorstel was ontvangen, is besloten de laatste stand van zaken in een nieuw vogelboek vast te leggen.

Aangezien door het ontbreken van veel gegevens (de laatste jaren wordt lang niet zoveel meer geteld) de opzet van een nieuwe, echte avifauna onhaalbaar was, is tevens besloten een actueel, meer publieksgericht boek te gaan maken over de ontwikkeling van de vogelstand in onze regio. En dat heeft, mogen we nu zeggen, een heel aardig boek opgeleverd.

Aan de hand van thema's als broedende meeuwen op daken, het ganzenprobleem rond Schiphol, broedende Lepelaars in bomen, de inzet van tal van vogelaars om bepaalde soorten goede overlevingskansen te bieden, de komst van het Kennemermeer en nieuwe ontwikkelingen in de duinen, de landgoederen en de polders schetsen we een mooi en goed beeld van het vogelleven in deze regio. Een nieuw avifaunistisch overzicht maakt dit beeld compleet.

Een compleet overzicht van het boek:

- H1:** 'Dynamiek in de vogelwereld. Ontwikkelingen 1994 - 2014'. (Eef van Huijssteeden en Johan Stuart)
- H2:** 'Vrijwillig vogelbeheer. Over de precaire relatie van de mens met wilde vogels'. (Jan Kuys)

- H3:** 'De stad als landschapspark. Vogelrijkdom in een versteende omgeving'. (Eef van Huijssteeden)
- H4:** 'Tropische verrassingen. Parkieten en papegaaien voelen zich hier thuis'. (Johan Stuart)
- H5:** 'Stadsmeeuwen. Van grondbroedende duinbewoner tot dakbroedende stadsbewoner'. (Fred Cottaar, Eef van Huijssteeden, Johan Stuart)
- H6:** 'Luilekkerland voor ganzen. Ganzen en de relatie met de vliegveiligheid bij Schiphol'. (Dirk Tanger)
- H7:** 'Lepelaars broeden om de hoek. Succesvolle kolonie midden in hectische Randstad'. (Dirk Tanger)
- H8:** 'Balanceeract van hoog niveau. Weidevogels en het veranderende landschap'.
- Grote veranderingen in polders van Spaarnwoude (Mark Kuiper)
- Recreatie in uniek weidegebied bij Hillegom (Hans Vader)
- H9:** 'Paradijsjes aan de duinrand. Vogels gedijen in rust van landgoederen'. (Fred Hopman en Eef van Huijssteeden)
- H10:** 'Duinen: nog steeds bijzonder. Rijk natuurgebied onder toeneemende recreatedruk'. (Chris van Deursen, Antje Ehrenburg, Piet Veel)
- H11:** 'Rondom het brede strand. De rijkdom van het vogelleven bij zee'. (Eef van Huijssteeden)
- H12:** 'De Havik, tiran van het duin. Revolutionaire veranderingen door komst roofvogels'. (Fred Koning)
- H13:** 'Blauwbekken en stijve vingers. 62 jaar landtrektellen in Zuid-Kennemerland'. (Eef Kieft)
- H14:** 'Saaie dag opeens spannend. Zee-trektellen in Bloemendaal aan Zee'. (Han Buckx, Johan Stuart)

H15: 'Wat brengt de toekomst? Volop kansen, maar ook bedreigingen'. (Chris Brunner, Eef van Huijssteen)

H16: 'Soortenoverzicht'. (Hans Groot)

Eens te meer blijkt daaruit hoe binnen een drukke Randstad toch ruimschoots plaats is voor een rijk geschakeerde natuurbeleving. De Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland heeft daarin nadrukkelijk een eigen plaats. Sinds jaren is de Vogelwerkgroep betrokken bij de bescherming van de schaarse natuur in Zuid-Kennemerland en Haarlemmermeer, wordt meegedacht over waterbeheer, gezocht naar mogelijkheden om vergane natuurwaarden te herstellen en blijft geen mogelijkheid onbenut om de bewoners van deze streek te wijzen op al het natuurlijke moois om ons heen. Een enkele keer komt de werkgroep daardoor in conflict met een be-

heerinstantie of met overheidsmaatregelen, maar in het algemeen wordt in een beschaafde harmonie naar rationele oplossingen gezocht.

'Vrije vogels' is aldus een bijdrage van de Vogelwerkgroep aan de actieve natuurbescherming in deze regio. We laten zien hoe belangrijk de inbreng van vrijwilligers is bij de totstandkoming van nieuw natuurbeleid en we laten zien hoeveel expertise we in huis hebben, die we graag willen inzetten voor een verstandiger natuurbeheer in Zuid-Kennemerland en Haarlemmermeer.

Binnenkort ontvangt u nadere informatie over hoe u het boek kunt aanschaffen. Want voor onze leden hebben we dit boek in eerste instantie gemaakt.

■ Jan Kuys

Minder insecteneters door nieuwe bedreiging: Imidacloprid

Insecteneters als Boerenzwaluw, Spreeuw en Veldleeuwerik gaan sterker achteruit in gebieden met hoge concentraties van het bestrijdingsmiddel *Imidacloprid* in het oppervlaktewater. Dit blijkt uit onderzoek door biologen van de Nijmeegse Radboud Universiteit en SOVON. De onderzoeksresultaten zijn in juli 2014 in het wetenschappelijk tijdschrift 'Nature' gepubliceerd. Imidacloprid (een zogeheten neonicotinoïde) is nu het meest gebruikte anti-insectengif ter wereld.

De geschiedenis lijkt zich te gaan herhalen. Na het verschijnen van het boek 'The silent spring' van Rachel Carson werd in de jaren zeventig uiteindelijk het wondermiddel DDT, vanwege de gevaarlijke bijwerkingen, ook voor de vogelstand, wereldwijd verboden. Vogelbescherming Nederland heeft naar aanleiding van het laatste rapport een verbod op het gebruik van *Imidacloprid* bepleit.

Gezien de enorme achteruitgang van verschillende vogelsoorten, en de complete ineenstorting van sommige populaties, is snel handelen vereist. Moeten de VWG's in Nederland, samen met Vogelbescherming en WNF, niet in actie komen, nu het nog kan?